

สารบัญ

บทบรรณาธิการ
หน้า 1

ดัชนีชี้วัดความ
เชื่อมั่นทางความ
มั่นคงของประเทศ
หน้า 1

เศรษฐกิจที่เติบโตของ
ลาว
หน้า 2

กระบวนการสันติภาพ
(Peace Process)
... หนึ่งในยุทธวิธี
แก้ไขปัญหาจังหวัด
ชายแดนใต้
หน้า 4

สรุปการประชุมการ
ปฏิบัติการร่วมของ
อาเซียนกับการรักษา
สันติภาพ
หน้า 5

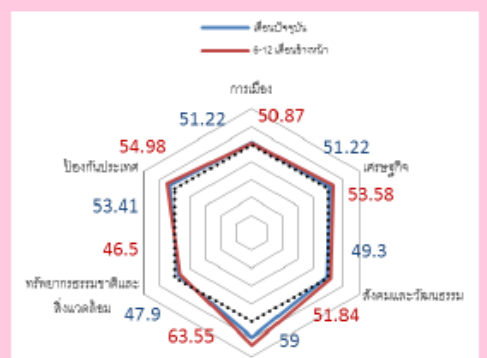
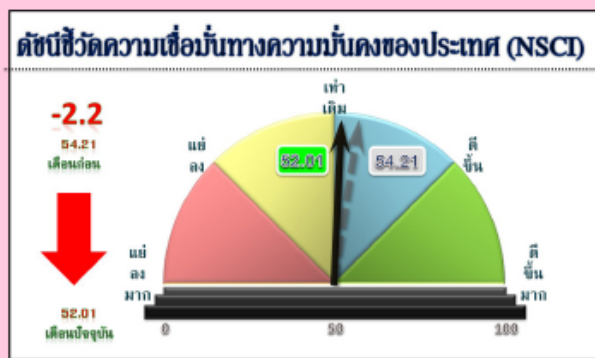
ความผันผวนของ
ราคาทองคำกับภาวะ
เศรษฐกิจในปัจจุบัน
หน้า 6

SSC POLL
หน้า 8

*The whole world steps aside for the man
who knows where he is going.*
...Anonymus....

SSC Strategic Update ฉบับเดือน มิ.ย.56 บรรจุไปด้วยเนื้อหาและสาระของประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ เศรษฐกิจที่เติบโตของลาว ตามด้วยบทความสำคัญทางความมั่นคง เรื่อง กระบวนการสันติภาพ (Peace Process) ... หนึ่งในยุทธวิธีแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ ตามด้วยบทสรุปศูนย์อาเซียนศึกษาเรื่อง สรุปการประชุม การปฏิบัติการร่วมของอาเซียนกับการรักษาสันติภาพและบทความ ความผันผวนของราคาทองคำกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน สำหรับ SSC POLL ฉบับนี้เป็นการสำรวจเกี่ยวกับ การประชุมระดับผู้นำด้านน้ำแห่งภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 - 20 พ.ค.56 ณ จ.เชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเปิดเวทีให้ผู้นำประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการบริหารจัดการน้ำ เพื่อพัฒนาความร่วมมือในภูมิภาค แลกเปลี่ยนความคิดเห็น องค์ความรู้ และข้อมูลทางวิชาการความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ และความท้าทายของการรับมือกับภัยพิบัติ ผู้ตอบแบบสำรวจคิดว่า หัวข้อหลักของการประชุมข้อใดที่ไทยควรให้ความสำคัญมากที่สุด.. ☺

ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ (NSCI)

สำหรับผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทางด้านความมั่นคงในรอบนี้ได้ผลความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ (National Security Confidence Index) เป็นระดับดัชนีที่ลดลง - 2.2 จุด จากเดิม 54.21 จุด เมื่อเดือนก่อนหน้ามาเป็น 52.01 จุดในเดือนปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นระดับการเปลี่ยนแปลงในระดับที่แย่ง โดยดัชนีแต่ละด้านของอนาคต 6-12 เดือนข้างหน้าเทียบกับเดือนปัจจุบัน ดัชนีลดลงสองด้าน คือ ด้านการเมืองและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม... ☺

เศรษฐกิจที่เติบโตของลาว

ข้อมูลจาก CIA –The World Factbook ในปี พ.ศ.2555 ลาวมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product – GDP) คิดเป็น 8.3% โดยลาวมีอัตราการเจริญเติบโตเกิน 7% ต่อปี มาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551 – 2555 ซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจส่งผลให้อัตราความยากจน (poverty rate) ซึ่งเคยสูงถึง 46% เมื่อปี พ.ศ.2535 ลดลงเหลือ 26% ในปี พ.ศ.2553 โดยที่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มาจากการลงทุนของต่างประเทศในด้านพลังงานน้ำ เขื่อนแก่งทองแดงและทองคำ และด้านการก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม ลาวยังคงเป็นประเทศที่ยังไม่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท เห็นได้ว่าการพัฒนาประเทศของลาว ถ้าวิเคราะห์ตามทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ ลาวกำลังต้องการเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติเพื่อให้ GDP ยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ตามสมการ GDP หรือ $Y = C + G + I + (X-M)$ นี้ พบว่าสังคมลาวเป็น traditional society การบริโภคภายในประเทศยังมีไม่มาก รายจ่ายภาครัฐก็มีไม่มากเช่นกัน เนื่องจากการจัดเก็บภาษีได้น้อย การส่งออกก็มีเฉพาะพลังงานและส่วนใหญ่แล้วลาวยังต้องนำเข้าสินค้าจากไทย จีน รวมถึงเวียดนาม ดังนั้นสิ่งที่ลาวจะเร่งรัดการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ดีที่สุดก็น่าจะเป็นการลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยหลัก เพื่อนำไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงเงื่อนไขของการกระจายรายได้ ควบคู่กับการเจริญเติบโต (distribution with growth) อีกทั้ง เมื่อองค์การการค้าโลก (WTO) ได้รับลาวเข้าเป็นประเทศภาคีสมาชิกอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 26 ต.ค.55 และสภาแห่งชาติลาวได้ให้สัตยาบันเรียบร้อยแล้ว จะส่งผลให้ การเคลื่อนย้ายทุนและการลงทุนเป็นไปอย่างสะดวกมากขึ้น ซึ่งน่าจะส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของลาวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในขณะที่เดียวกันนั้น ลาวก็อาจจะต้องเผชิญกับกฎระเบียบต่างๆ ที่ประเทศคู่ค้าที่ต้องการเอาเปรียบจะกำหนดขึ้น ซึ่งประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมานี้จึงล้วนเป็นเรื่องที่ท้าทายผู้นำลาวในปัจจุบันอย่างยิ่งทั้งสิ้น

นอกจาก GDP ที่สูงถึง 8.3 % แล้ว การที่ลาวต้อนรับ นางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ

ต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เดินทางมาเยือนประเทศลาวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 11 ก.ค.55 ทั้งที่ สหรัฐฯ กับลาวเคยมีความสัมพันธ์ที่ย่ำแย่ต่อกัน น่าจะเป็นเพราะความต้องการเม็ดเงินลงทุนจากสหรัฐฯ สำหรับการพัฒนาประเทศครั้งใหญ่นี้ และอาจจะขยายผลไปสู่การกระชับความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ เพื่อการถ่วงดุลอำนาจจีนมิให้จีนครอบงำ (hegemony) ลาวได้ ดังนั้นนโยบายดังกล่าวของลาวจึงเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีนโยบายทางการเมืองระหว่างประเทศแฝงอยู่อย่างมีนัยสำคัญ

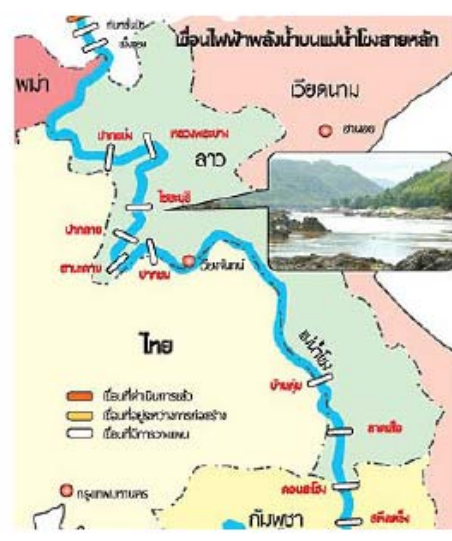

ระหว่างวันที่ 3-5 พ.ย.55 ประเทศลาวยังได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติ คือการประชุมความร่วมมือรัฐสภาเอเชีย-ยุโรป (ASEP) ครั้งที่ 7 และการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชีย-ยุโรป (ASEM) ครั้งที่ 9 ทั้งนี้ การประชุมนานาชาติขนาดใหญ่ทั้งสองการประชุม ได้ส่งผลสำคัญชัดเจนต่อการพัฒนาให้นครเวียงจันทน์ มีความทันสมัยเพิ่มขึ้นในหลายด้าน เช่น การเปลี่ยนรถประจำทางรูปแบบใหม่ การขยายสนามบินนานาชาติวัดไต โดยความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น การตัดถนนและลาดยางถนนทั่วนครเวียงจันทน์โดยความช่วยเหลือจากเวียดนาม และการก่อสร้างเมืองใหม่ตอนจันโดยกลุ่มผู้ลงทุนจากประเทศจีน

...ต่อจากหน้า 2...

ซึ่งทำให้รัฐบาลลาวต้องใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากในการจัดเตรียมอันเป็นขั้นตอนของการพัฒนาทางเศรษฐกิจในเรื่องของการวางโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว โดยลักษณะดังกล่าวจะคล้ายกับช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2, 3, 4 ในการพัฒนาประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การทุ่มงบประมาณเพื่อใช้จ่ายอย่างมหาศาลนี้ส่งผลต่อการจ่ายเงินเดือนข้าราชการต่างๆ โดยเฉพาะในชนบทให้ล่าช้า แต่ผลที่ได้รับน่าจะเป็นการแสดงตัวตนอันเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศ และความพร้อมรับการลงทุนจากมิตรประเทศ

สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่สำคัญซึ่งส่งผลเชิงบวกและลบต่อประเทศในภูมิภาครวมถึงประเทศไทย ที่ลาวกำลังดำเนินการอยู่ ได้แก่ เขื่อนไซยะบุรี (Xayaburi Dam) และ การสร้างรถไฟความเร็วสูง โดยเขื่อนไซยะบุรีนั้นถือเป็นเขื่อนผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำที่ขวางกั้นแม่น้ำโขงตอนล่างมีเป้าหมายเพื่อเป็นแบบเตอรีแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่จะผลิตพลังงาน 8% ป้อนภูมิภาคนี้ภายในปี 2568

ไซยะบุรีนั้นถือเป็นเขื่อนผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำที่ขวางกั้นแม่น้ำโขงตอนล่างมีเป้าหมายเพื่อเป็นแบบเตอรีแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่จะผลิตพลังงาน 8% ป้อนภูมิภาคนี้ภายในปี 2568

มีมูลค่าโครงการประมาณ 3,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม นักสิทธิมนุษยชนประเทศที่ใช้แม่น้ำโขงร่วมต่างอ้างว่าลาวยังไม่ได้ดำเนินการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหรือ EIA (Environmental Impact Assessment) และ SIA (Social Impact Assessment) อย่างครอบคลุม ส่วนโครงการรถไฟความเร็วสูงซึ่งมีอย่างน้อยสองสายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟทั่วอาเซียน หรือ Southeast Asian railway network ที่จะทำให้การเดินทางด้วยระบบรางของอาเซียนเชื่อมโยงถึงกันได้ โดยรถไฟความเร็วสูงของลาวสองสายนี้ สายแรกคือ จีน - ลาว และสายที่สองคือ ลาว - เวียดนาม

ซึ่งเมื่อเชื่อมต่อกับไทยแล้วจะเชื่อมโยงไปถึง พม่า และมาเลเซีย ตลอดจนถึงสิงคโปร์ได้อีกด้วย ซึ่งจะช่วยให้ลาวจากประเทศไม่มีทางออกสู่ทะเล (land lock) อันเป็นจุดอ่อน (weakness) ของประเทศ ไปสู่การเป็นประเทศศูนย์กลางเชื่อมโยงภาคพื้นดิน (land link) ในภูมิภาคนี้ หรือเท่ากับลาวอยู่ในฐานะเป็นหนึ่งในศูนย์กลาง (HUB) ของเครือข่ายคมนาคมในภูมิภาคถึงแม้จะไม่อยู่ในภูมิรัฐศาสตร์ที่ดีเท่าประเทศไทย ซึ่งเส้นทางดังกล่าวนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบโลจิสติกส์อันเป็นส่วนสำคัญในระบบห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) โดยเฉพาะเมื่ออาเซียนกำลังมีการรวมตัวและเข้าสู่ความเป็นประชาคมในปี พ.ศ.2558 ที่จะถึงนี้

นับเป็นสิ่งที่น่ายินดีต่อประเทศลาว ที่สามารถบริหารประเทศให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวอย่างมากและต่อเนื่องได้ดังในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม หากมองในมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์แล้ว แม้ GDP จะสูง แต่การลงทุนจากต่างประเทศในลาวที่กล่าวมาส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อชดเชยช่องว่างของการออมภายในประเทศซึ่งจะส่งผลให้ลาวซึ่งเป็นประเทศผู้รับทุนต้องเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศผู้ลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปมักจะส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามมา ซึ่งลาวกำลังประสบอยู่เช่นกัน

สำหรับจุดยืนของประเทศไทยนั้น แม้มูลค่าการลงทุนของไทยในลาวจะลดลง แต่ลาวยังคงต้องการพึ่งพาทุนจากไทยอีกจำนวนมากในหลายภาคธุรกิจในอนาคตอันใกล้ โดยเฉพาะภาคบริการที่กำลังขยายตัวต้อนรับนักท่องเที่ยว ด้วยการเปิดร้านอาหาร และโรงแรมจำนวนมาก รวมถึงการตั้งโรงพยาบาลสาขาของไทย และโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งทำให้ต้องมีการจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง การซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน ทั้งนี้ ในขณะที่ประเทศอื่นเข้าดำเนินการธุรกิจด้วยการกอบโกยผลประโยชน์ไทยจึงควรตระหนักว่า หากไทยดำเนินการต่อลาวในลักษณะรับผลประโยชน์ร่วมกัน “แบบ win – win” ก็จะทำให้ลาวไว้วางใจไทยมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อไทยในอนาคต รวมถึงเมื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ...

กระบวนการสันติภาพ (Peace Process) ... หนึ่งในยุทธวิธีแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้

ข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้เห็นต่าง

หลังจากที่รัฐบาลมีนโยบายเปิดพื้นที่พูดคุยสันติภาพกับกลุ่มผู้เห็นต่าง สังคมต่างคาดหวังว่าจะเห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ โดยก่อนหน้าการพูดคุยสันติภาพครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29 เม.ย. ที่ผ่านมา ระหว่างตัวแทนฝ่ายไทยกับขบวนการป็ออาร์เอ็น ที่มีฮาซัน ตอยิบ เป็นตัวแทน ได้เสนอข้อเรียกร้อง 5 ข้อ ดังนี้

1. นักล่าอาณานิคมสยามต้องยอมรับให้มาเลเซียเป็นคนกลาง ผู้ไกล่เกลี่ย (mediator) ไม่ใช่แค่ผู้ให้ความสะดวก (facilitator)
2. การพูดคุยเกิดขึ้นระหว่างชาวปาตานี (bangsa) ที่นำโดยป็ออาร์เอ็นกับนักล่าอาณานิคมสยาม
3. ในการพูดคุยจำเป็นต้องมีพยานจากประเทศอาเซียน OIC และ NGOs
4. นักล่าอาณานิคมสยามต้องปล่อยผู้ที่ถูกควบคุมตัวทุกคนและยกเลิกหมายจับทั้งหมด (ที่เกี่ยวข้องกับคดีความมั่นคง) โดยไม่มีเงื่อนไข
5. นักล่าอาณานิคมสยามต้องยอมรับว่า องค์การป็ออาร์เอ็นเป็นขบวนการปลดปล่อยชาวปาตานี (bangsa) ไม่ใช่กลุ่มแบ่งแยกดินแดน

และจากการพูดคุยสันติภาพซึ่งจะเป็นหนทางที่ทำให้เกิดสภาพที่ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย (win-win solution) และมีส่วนในการปกป้องสิทธิมนุษยชนของประชาชนในพื้นที่จากปฏิบัติการของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และถึงแม้ว่าการพูดคุยสันติภาพ

ดังกล่าวจะยังไม่มีข้อตกลงใดๆ แต่พบว่าบรรยากาศเอื้อให้เกิดความพยายามในการสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน

และกัน เพื่อการพูดคุยในขั้นตอนต่อไป ซึ่งถือเป็นก้าวแรกที่สำคัญก่อนการพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ

ตัวอย่างกระบวนการสันติภาพ

ด้วยประสบการณ์ของกระบวนการสันติภาพกว่า 40 กรณีที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสองทศวรรษที่ผ่านมา สามารถยกตัวอย่างประเด็นที่เป็นบทเรียน 5 ประการ ดังนี้

1) การให้ความสำคัญกับความต้องการและความคิดเห็นของประชาชน จำเป็นต้องมีเวทีสาธารณะให้ประชาชนบอกความต้องการ และความกลัว อีกทั้งสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสันติภาพท้องถิ่น เพื่อนำเสนอว่าจะทำให้ชุมชนได้รับการเยียวยา และมีส่วนร่วมฟื้นฟูภูมิภาคพหุวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่อย่างไร

2) การสร้างสันติภาพเชิงบวกและสันติภาพเชิงลบให้ได้มากที่สุด สำหรับชุมชนไทย-พุทธ ความสำเร็จของการพูดคุยสันติภาพขึ้นกับการลดความรุนแรง แต่กลุ่มผู้เห็นต่างนั้น ความรุนแรงถือเป็นการแสดงอำนาจในการต่อรอง ดังนั้น ความยุติธรรมความเท่าเทียมกันในการปกครองแบบมีส่วนร่วมถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยลดระดับความรุนแรง

3) การมุ่งสร้างเครือข่ายหนุนเสริมกระบวนการสันติภาพ (safety net) ในหมู่ประชาสังคม คู่กรณีมักจะจัดตั้งคณะทำงานเพื่อหารือกันในประเด็นที่มีความขัดแย้งสูง และร่วมกันจัดทำข้อเสนอทางออกที่ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย กระบวนการนี้ถือเป็นขั้นตอนที่ยากลำบาก อันประกอบด้วย คณะทำงานที่รับผิดชอบในประเด็นเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับการพูดคุยสันติภาพในระดับทางการ และทำให้ฝ่ายต่างๆ ที่ไม่ต้องการมีส่วนร่วมในการพูดคุยอย่างเป็นทางการสามารถหาทางออกร่วมกันได้

4) การขยายฐานการมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพพิจารณาแนวทางในการชักชวนให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพ

5) การสร้างแรงกระตุ้นให้สาธารณะร่วมกันแสดงออกว่าสนับสนุนสันติภาพเพื่อผลักดันให้เกิดข้อตกลงสันติภาพ โดยบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในความขัดแย้งร่วมมือกับกลุ่มประชาสังคม และสื่อมวลชน เพื่อสร้างพื้นที่สาธารณะขึ้น

สรุปการประชุม การปฏิบัติการร่วมของอาเซียนกับการรักษาสันติภาพ

โดย ASEAN STUDIES CENTER UPDATE

แนวโน้มของการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (Peacekeeping Operation) กับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ปัจจุบันสังคมทุกภาคส่วนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาสันติภาพไม่ใช่เพียงแต่ทหารเท่านั้น ดังนั้นอาเซียนควรร่วมมือกันในการให้ความสำคัญและพัฒนาการทหารร่วมกัน ตลอดจนให้ความรู้แก่ประชาชนภายในประเทศของตน เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาสันติภาพ ดังนั้น อาเซียนควรร่วมกันตั้งเจตจำนงของตนเองก่อนการรวมตัวกันเป็น “ประชาคม” อันเนื่องมาจากผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของทั้งสามเสา ดังนั้นเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคงจะก้าวทันหรือไม่ จึงเป็นคำถามที่อาเซียนต้องหาคำตอบร่วมกันเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของภูมิภาค และเพื่อสันติภาพอันถาวร (Long-term Peace Settlement)

ดังนั้น หากในอนาคตได้เกิดความร่วมมือในการจัดตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพอาเซียน อาจจะทำให้เกิดนโยบายร่วม การรับรู้ภัยคุกคามร่วม การมีอัตลักษณ์ร่วม เพิ่มความร่วมมือทางทหาร สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน และเพิ่มกลไกแก้ไขความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ และจะแสดงให้เห็นว่า ทหารไม่ได้ใช้งบประมาณเพื่อการทำสงครามเหมือนในอดีต แต่เปลี่ยนมาเป็นการใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ร่วมกัน ทั้งนี้ ความท้าทายในการจัดตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพอาเซียน ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละประเทศในอาเซียนที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม และความแตกต่างของกองกำลังในบางประเทศ เป็นต้น ดังนั้น ไทยจะต้องยึดหลักปฏิบัติการทางทหารในเชิงสร้างสรรค์ โดยการแสวงหาจุดร่วมและ สงวนจุดต่าง และยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้งสูงสุด

ประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการเปิดบทบาทด้านรักษาสันติภาพ

1. สร้างศักยภาพของไทยในเวทีภูมิภาคและเวทีโลก หลังจากความสำเร็จของกองกำลังรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออก นับเป็นการเปิดบทบาทด้านการรักษาสันติภาพของไทย จนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพ และบทบาทนำด้านการรักษาสันติภาพในภูมิภาค
2. สร้างและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาคต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศ และด้านความมั่นคง ลดความหวาดระแวงระหว่างกัน อีกทั้งเป็นการลดแรงกดดันที่เกิดจากกระแสการขยายบทบาท และอิทธิพลของกลุ่มความร่วมมือของประเทศตะวันตก ผ่านบทบาทการรักษาสันติภาพ

3. ในระดับกองทัพ ประโยชน์ที่กองทัพได้รับ ได้แก่ การนำกองทัพก้าวไปสู่ความเป็นสากล ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวของกำลังพลต่อสถานการณ์โลกในกระแสโลกาภิวัตน์ สร้างความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติการร่วมกับนานาชาติ ตั้งแต่ผู้บังคับหน่วยลงมาจนถึงกำลังพล เกิดกระแสผลักดันด้านการพัฒนากองทัพไปสู่ความทันสมัย และเป็นการแสดงศักยภาพของกองทัพในเวทีสากล ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพลังอำนาจของชาติ

ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดของไทย

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งกองกำลังปฏิบัติการเพื่อสันติภาพขึ้น เพื่อเป็นกลไกหลักในการดำเนินบทบาทด้านการสนับสนุนสันติภาพของกองทัพไทย ภารกิจที่ไทยได้รับการร้องขอให้สนับสนุนกำลัง ทั้งในและนอกกรอบสหประชาชาติ และได้รับการอนุมัติในระดับรัฐบาลให้กระทรวงกลาโหมจัดกำลังเข้าร่วม ส่วน

ใหญ่เป็นภารกิจที่รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนแล้วจึงให้ปฏิบัติ แต่ก็มีปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด

ได้แก่ การขาดเจตนาสมัครใจในระดับการเมืองที่ชัดเจน (Political Will) ส่งผลให้ไม่สามารถกำหนดทิศทางความร่วมมือ บทบาทของไทยในเวทีโลกจึงไม่มีเสถียรภาพ ปัจจัยด้านงบประมาณรัฐบาลอาจต้องสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากงบประมาณประจำปีของกองทัพ การเตรียมความพร้อมของกองกำลังรักษาสันติภาพตามมาตรฐานของสหประชาชาติ ปัจจัยความพร้อมของกำลังพลด้านทักษะและองค์ความรู้ กองทัพไทยยังไม่มีหลักนิยมด้านการรักษาสันติภาพที่เป็นรูปธรรม และขาดองค์ความรู้ในเรื่องจำเป็น เช่น กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กฎการปะทะ กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ แนวคิด หลักการของการปฏิบัติการรักษาสันติภาพสากล และปัญหาเรื่องภาษาส่งผลให้การปฏิบัติการทุกครั้งมีความเสี่ยง เนื่องจากการปฏิบัติการในพื้นที กำลังพลจะต้องสัมผัสกับองค์กรพลเรือนต่างประเทศมากมาย ซึ่งยึดถือกฎหมายสากลเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน

อ่านต่อหน้า 7

ความผันผวนของราคาทองคำกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ทอง (Gold) เป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง มีความสะดวกในการซื้อขายจึงถูกนำมาเป็นวัตถุดิบในการชำระหนี้ ใถ่ถอน และหนุนมูลค่าการพิมพ์ธนบัตร หน่วยวัดน้ำหนักของทองเป็น กรัม (Grams) หรือ ออนซ์ (Ounces) ปัจจุบันทองแท่ง 1 บาทหนัก 15.24 กรัม และทองแท่ง 1 ออนซ์หนัก 31.104 กรัม การซื้อขายทองคำของธนาคารกลางในเดือน ก.ย.2012 มีมูลค่าการซื้อขายมากถึง 157.5 ตัน และจากการจัดลำดับการถือครองทองคำมากที่สุด 5 อันดับแรกของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 8,133.5 ตัน เยอรมัน 3,395.5 ตัน อิตาลี 2,451.8 ตัน ฝรั่งเศส 2,435.4 และจีน 1,054.1 ตัน

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดราคาทองคำ ได้แก่ 1) ค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ 2) ความกังวลเรื่องอัตราเงินเฟ้อ 3) ความเสี่ยงทางการเมืองระหว่างประเทศและระบบการเงิน 4) อุปสงค์และอุปทานในตลาด 5) ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ 6) ราคาทองคำต่างประเทศ (Gold spot) 7) อัตราค่า Premium หรือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการนำเข้าและส่งออกทองคำ 8) อัตราดอกเบี้ย 9) อัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบระหว่างการลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ และทองคำ 10) อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ 11) การเก็งกำไร 12) อัตราแลกเปลี่ยน และ 13) กระแสตลาด

สำหรับสถานการณ์ทองคำโลก เริ่มตั้งแต่ปี 2001 ที่ราคาทองคำเพิ่มขึ้นจากระดับ 250 เหรียญต่อออนซ์ หรือ ไม่ถึง 10,000 บาท ในปี 2001 เป็น 500 เหรียญต่อออนซ์ หรือ 10,000 บาท ในปี 2006 และตั้งแต่ปี 2008 – 2009 ราคาทองคำเพิ่มขึ้นเป็น 1,000 เหรียญหรือประมาณ 12,000 – 14,500 บาท ทำให้นักลงทุนหันเข้ามาลงทุนในทองคำเพิ่มมากขึ้น และจากการพังทลายของตลาดหุ้น NASDAQ ของสหรัฐฯ ในปี 2000 ทำให้ราคาสินค้าทั้งทองคำและน้ำมันมีราคาสูงขึ้น รัฐบาลสหรัฐฯ ต้องพิมพ์เงินออกมาเพื่ออัดฉีดเม็ดเงินในรูปแบบของ "มาตรการทางการเงินเชิงปริมาณ" หรือมาตรการ QE (Quantitative Easing) ออกมาใช้ถึง 3 รอบ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ต่อมาในปี 2008 ได้เกิดวิกฤติที่เรียกว่า Hamburger crisis คือ การที่ตลาดหุ้นทั่วโลกพังทลายลง ซึ่งนำความเสียหายมาสู่ตลาดโลก โดยเฉพาะยุโรป และตั้งแต่ปี 2010 ราคาทองคำไม่เคยร่วงต่ำกว่า 1,000 เหรียญ หรือ 16,500 บาทอีกเลย แต่ในปี 2013 ราคาทองคำได้ตกลงจากบาทละ 21,250 – 21,350 บาท มาอยู่ที่ 19,000 บาท ด้วยเหตุผลจากปัจจัยเรื่องประเด็นหนี้ยุโรป วิกฤติของไชปรัส และความขัดแย้งทางการเมืองและสงครามในตะวันออกกลาง ประเด็นหนี้ยุโรปส่งผลต่อตลาดการลงทุนตลอดปี 2013 ซึ่งการที่ราคาทองคำตกลงทำให้เยอรมันมีนโยบายลดทองคำสำรองที่ฝากไว้ในต่างประเทศกลับคืนด้วย

เหตุผลด้านความมั่นคง โดยมีปริมาณถึง 674 ตัน ที่อยู่ที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) สาขานิวยอร์ก และธนาคารกลางฝรั่งเศสในกรุงปารีส เพื่อนำทองคำจำนวนดังกล่าวกลับมาเก็บไว้ภายในที่ทำการของธนาคารบงก์ในนครแฟรงค์เฟิร์ต รวมถึงธนาคารกลางหลายประเทศในยุโรปเตรียมนำทองคำสำรองปริมาณ 13 ตัน ออกขายเพื่อระดมทุนแก้ปัญหาหนี้สินที่มีและธนาคารกลางของอิตาลีที่ถือครองทองคำอยู่ 2,000 ตัน รวมทั้งกรีซและ โปรตุเกสที่ถือครองทองคำรวมกัน 300 ตัน ก็อาจขายทองคำออกมาเช่นเดียวกันทำให้ราคาทองคำลดต่ำลงอย่างค่อนเือง

วิกฤติไชปรัสในกรณีการขอรับเงินช่วยเหลือของไชปรัส และการออกเงื่อนไขของทรอยกาในการเก็บภาษีกับเงินฝากของประชาชนจะส่งผลให้ราคาทองคำเพิ่มสูงขึ้น และประเด็นความขัดแย้งและ สงครามในซีเรียและตะวันออกกลางที่ความกังวลว่าสหรัฐฯ อาจใช้กำลังทหารกับซีเรียและ รัฐบาลซีเรียอาจใช้อาวุธเคมีกับฝ่ายต่อต้าน ส่งผลให้สหรัฐฯ เข้าแทรกแซงเหตุความขัดแย้งในซีเรียมากยิ่งขึ้นจะทำให้อุปทานทางพลังงาน การเข้าซื้อทางเทคนิค และค่าเงินดอลลาร์อ่อนค่าลง อุปสงค์ทองคำแห่งจะแข็งแกร่งขึ้น และการที่มีความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีอาจส่งผลกระทบต่อราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นอีกด้วย

สำหรับประเทศที่มีเศรษฐกิจเติบโตที่สุดในเอเชีย 2 ประเทศคือ จีนและอินเดียจะมีการนำทุนสำรองไปซื้อทองคำมากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวอยู่ในพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และการสะสมทองคำเพิ่มเติมในทุนสำรองถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับจีน เนื่องจากจะเป็นการผลักดันค่าเงินหยวนสู่สากล การที่ราคาทองคำตั้งถาวรอย่างแรงทำให้คาดการณ์ได้ว่าอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจจีนในไตรมาสแรกจะชะลอลงอีกครั้ง ขณะที่อินเดียซึ่งเป็นประเทศที่มีการบริโภคทองคำมากที่สุดอาจต้องมีการปรับเพิ่มภาษีสำหรับนำเข้าทองคำเป็น 4% แต่เชื่อว่าจะกระทบต่ออุปสงค์เล็กน้อย

ทิศทางสถานการณ์ทองคำในประเทศไทย พบว่าปริมาณการซื้อขายทองคำของไทยในปีนี้อาจแตะแสนล้านบาท เนื่องจากราคาทองคำที่ลดลงมากในช่วงเดือน เม.ย. ทำให้คนหันมาซื้อทองคำเพื่อการสะสมและการลงทุนมากขึ้น ปัจจัยเรื่องค่าเงินบาท วิกฤติหนี้ยุโรป โซน และการเคลื่อนไหวของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะกระทบต่อราคาทองคำในประเทศ ค่าเงินบาทอาจแข็งค่าขึ้นจากนโยบายเชิงปริมาณของธนาคารกลางสหรัฐฯ ทำให้มีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาเพิ่มขึ้น การเติบโตของเศรษฐกิจไทยจะเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ...C&R

กระบวนการสันติภาพ (Peace Process) ๗ (ต่อจากหน้า 4)

หลากหลายวิธีในการปรับจุดมุ่งหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic end) ร่วมกัน

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้น หากมองในเชิงโครงสร้างยุทธศาสตร์ของทั้งฝ่ายรัฐบาลไทยและผู้เห็นต่าง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic end) ที่ต่างกัน ทำให้กรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Strategic way) และเครื่องมือต่างๆ รวมทั้งวิธีการและทรัพยากร (Strategic mean) แตกต่างกันไป ดังนี้

โครงสร้างยุทธศาสตร์	ฝ่ายรัฐบาลไทย	ฝ่ายผู้เห็นต่าง
1. จุดมุ่งหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic end)	ความสงบในพื้นที่/ สันติภาพเชิงบวก	มุ่งสู่การเป็น “รัฐปัตตานี”
2. กรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Strategic way)	การพูดคุยสันติภาพ/ ยุทธศาสตร์ในพื้นที่	พยายามสร้างความกดดันรัฐบาลไทย โดยใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือ
3. เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งวิธีการและทรัพยากร (Strategic mean)	การนิรโทษกรรม/ การลดพื้นที่การใช้พรก./ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่	ได้รับการสนับสนุนหลายด้านจากหลายฝ่าย (DIME : Diplomatic Information Military Economy)

หากสามารถปรับจุดมุ่งหมายเชิงยุทธศาสตร์ของผู้เห็นต่างให้สอดคล้องมาทางฝ่ายไทย โดยกระบวนการพูดคุยเชิงสันติภาพ ซึ่งในต้นแรกเริ่มต้นได้ดี ทั้งนี้ ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็น กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องร่วมกันขับเคลื่อนกับกลุ่มผู้เห็นต่าง และกลุ่มผู้ติดตามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างเต็มที่ จะทำให้กลุ่มผู้เห็นต่างเข้าใจนโยบายของรัฐ เชื่อมมั่นในหลัก “นิติธรรม” และ “นิติรัฐ” ส่วนเวทีการพูดคุยกับปีอาร์เอ็น ในมาเลเซีย เป็นหน้าที่ของ สมช. ในการดำเนินการต่อ และสิ่งที่ กอ.รมน. ควรทำอย่างเข้มข้น คือ การควบคุมบุคคล ยุทโธปกรณ์ เส้นทางทางการเงินของขบวนการ เพื่อดำรงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย กำลังใจของประชาชน เพราะสันติภาพที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ปลายด้ามขวาน ไม่ใช่เพียงการพูดคุยสันติภาพเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีอีกหลายยุทธวิธี เช่น ควรให้ความสำคัญกับปฏิบัติการในเชิงยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ควบคู่ไปกับการพูดคุยสันติภาพ ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการเชิงจิตวิทยา ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการข่าวสาร แบบ Outside in หรือการเริ่มต้นมองจากภายนอกก่อน นอกเหนือจาก Inside out หรือการเริ่มต้นมองจากภายในก่อน ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และควรพิจารณาความเหมาะสมในการเพิ่มมิติของข่าวกรอง เพื่อสันติภาพ โดยอาจศึกษาจากกรณีอื่นๆ ...๐๒

ข้อมูลอ้างอิง

- ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้, <http://www.deepsouthwatch.org/node/4219>
- เงื่อนไข 5 ข้อ BRN ชนวนเดือด...เลื่อนเจรจา, <http://www.komchadluek.net/detail/20130501/157366/>

สรุปการประชุมฯ (ต่อจากหน้า 5)

๖. ข้อเสนอแนะ

1. การเตรียมความพร้อมบุคลากรของกองทัพ โดยเฉพาะบุคลากรหญิง (Female Peacekeeper) เนื่องจากบางสถานการณ์ผู้หญิงสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชน หรือการเจรจาต่อรองในบางสถานการณ์
2. อาเซียนควรเน้นการฝึกร่วม ฝึกร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมทั้งตั้งโครงการเกี่ยวกับยุทธโธปกรณ์เพื่อฝึกกำลังพลของกองทัพให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจต่างๆ
3. กองทัพจะต้องเร่งพัฒนา “คน” ในกระบวนการฝึกร่วมจริงจัง โดยเฉพาะการพัฒนาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาพื้นฐานในอาเซียน และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ การประชุมเครือข่ายสันติภาพ เช่น ความร่วมมือด้านการแพทย์ทางทหารอาเซียนมากยิ่งขึ้น

4. ไทยควรนิยามคำว่า “การรักษาสันติภาพ” (Peace keeping) ให้กว้างมากขึ้นหรือไม่ เนื่องจากการรักษาสันติภาพหมายถึง การส่งคณะเจ้าหน้าที่ที่ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนในนามของสหประชาชาติเข้าไปในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งโดยความยินยอมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำหน้าที่ดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงหยุดยิง หรือความตกลงสันติภาพ หรือกระบวนการแก้ไขปัญหาโดยวิธีทางการเมือง ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการป้องกันการสู้รบ หรือการปะทะกัน หากไทยให้คำนิยามได้กว้างขึ้น จะเกิดความครอบคลุมในการปฏิบัติการรักษาสันติภาพได้มากขึ้นกว่าเดิม โดยอาจนิยามเพิ่มเติม เช่น การทำให้เกิดสันติภาพ (Peace making) ซึ่งเป็นการดำเนินการทางการทูตโดยใช้วิธีไกล่เกลี่ย และเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้งโดยสันติวิธี หรือการเสริมสร้างสันติภาพ (Peace building) ปฏิบัติการสันติภาพ (Peace operations) เป็นต้น ...๐๒

ผลการสำรวจ SSC POLL (มิ.ย.56)

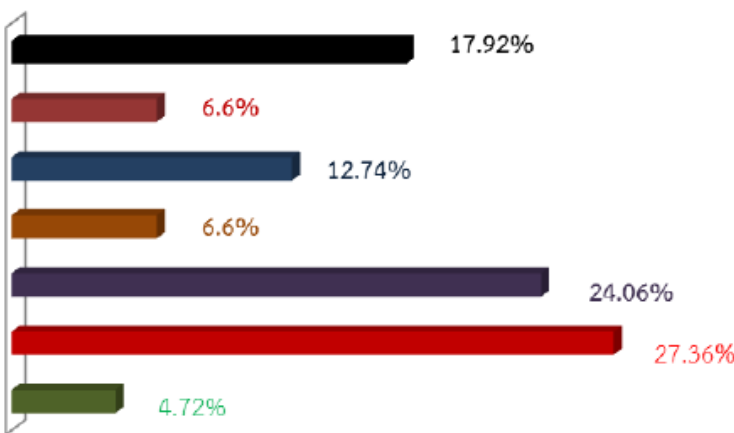

สำหรับ SSC POLL ในเดือน มิ.ย.56 นี้ เป็นการสำรวจเกี่ยวกับการประชุมระดับผู้นำด้านน้ำแห่งภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 - 20 พ.ค.56 ณ จ.เชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเปิดเวทีให้ผู้นำประเทศในภูมิภาค เอเชียและแปซิฟิกแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการบริหารจัดการน้ำ เพื่อพัฒนาความร่วมมือในภูมิภาค แลกเปลี่ยนความคิดเห็น องค์ความรู้ และข้อมูลทางวิชาการความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ และความท้าทายของการรับมือกับภัยพิบัติ ผู้ตอบแบบสำรวจคิดว่า หัวข้อหลักของการประชุมข้อใดที่ไทยควรให้ความสำคัญมากที่สุด

1. การจัดการน้ำเชิงบูรณาการ เพื่อโลกแห่งความมั่นคงด้านน้ำ 27.36 %
2. ความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านน้ำและการรับมือ 24.06 %
3. ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่ออาหาร เศรษฐกิจ 17.92 %
4. ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อสิ่งแวดล้อม 12.74 %
5. ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อชุมชนเมือง 6.6 %
6. ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน 6.6 %
7. ความท้าทายจากภัยพิบัติด้านน้ำ 4.72 % ...&O

SSC POLL

จากการประชุมด้านน้ำแห่งภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ครั้งที่ 2 สิ่ง que ผู้ตอบแบบสำรวจฯ คิดว่าหัวข้อหลักของการประชุมข้อใดที่ไทยควรให้ความสำคัญที่สุด

- ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่ออาหาร เศรษฐกิจ
- ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อชุมชนเมือง
- ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อสิ่งแวดล้อม
- ความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน
- ความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านน้ำและการรับมือ
- การจัดการน้ำเชิงบูรณาการ เพื่อโลกแห่งความมั่นคงด้านน้ำ
- ความท้าทายจากภัยพิบัติด้านน้ำ

